

BS/99/2009

PREFERENCJE PARTYJNE W LIPCU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w lipcu¹, udział w nich wzięłoby 44% badanych, o 6 punktów procentowych mniej niż miesiąc wcześniej. Blisko co szósty ankietowany (16%, spadek o 2 punkty) nie wie, czy poszedłby na wybory, gdyby odbywały się one już teraz, natomiast dwie piąte (40% – wzrost o 9 punktów procentowych) z całą stanowczością wyklucza udział w tym głosowaniu.

Lipiec przyniósł więc spadek deklaracji uczestnictwa w ewentualnych wyborach parlamentarnych. Po ubiegłomiesięcznym niewielkim wzroście zainteresowania udziałem w tym głosowaniu, związanym z eurowyborami, po raz kolejny ubyło osób chcących głosować. Obecnie ich liczba jest najniższa od ostatnich wyborów parlamentarnych. O ile jednak w tym wypadku można mówić o powrocie do zarysowującej się już od dłuższego czasu słabej tendencji spadkowej, o tyle bardzo znaczącą zmianą jest odnotowany w tym miesiącu duży wzrost liczby badanych jednoznacznie odrzucających możliwość uczestniczenia w tym głosowaniu.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	V 2009	VI 2009	VII 2009
	w procentach									
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	56	56	57	56	55	54	53	47	50	44
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	15	18	17	18	18	17	17	21	18	16
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	28	26	26	26	27	29	30	32	31	40

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (230) przeprowadzono w dniach 2–8 lipca 2009 roku na liczącej 1125 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Niezmiennie największym poparciem potencjalnych wyborców cieszy się PO. Zamiar głosowania na tę partię deklaruje obecnie 40% respondentów gotowych uczestniczyć w ewentualnych wyborach parlamentarnych. W stosunku do czerwcowego pomiaru notowania głównego z rządzących ugrupowań nieznacznie się poprawiły (o 2 punkty procentowe). Lepsze niż w czerwcu są także notowania PiS, za którym obecnie opowiada się jedna piąta zdeklarowanych wyborców (20% – wzrost o 3 punkty procentowe). Jest to jeden z najlepszych w tym roku wyników PiS – takim samym poparciem partia Jarosława Kaczyńskiego cieszyła się ostatnio jedynie w marcu br. Od czerwca praktycznie nie zmieniły się natomiast notowania dwóch pozostałych liczących się i mających szanse na miejsca w parlamencie ugrupowań – SLD i PSL. Poparcie dla Sojuszu deklaruje obecnie 7% zdeklarowanych uczestników ewentualnych wyborów. Minimalnie mniej osób gotowych jest głosować na PSL (6%).

Gdyby wybory odbywały się już teraz, pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić do Sejmu swoich przedstawicieli. Spośród ugrupowań pozaparlamentarnej opozycji po 2% poparcia uzyskałyby: Partia Kobiet, KPEiR oraz UPR. Na głosy co setnego wyborcy mogłyby liczyć LPR, Samoobrona i SdPi.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	V 2009	VI 2009	VII 2009
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	40	34	43	44	45	42	40	40	38	40
Prawo i Sprawiedliwość	20	18	18	17	18	20	17	17	17	20
SLD	6	7	8	7	5	8	9	8	6	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	7	5	5	4	5	4	5	6	6
Partia Kobiet	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2
KPEiR	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2
Unia Polityki Realnej	1	1	0	1	1	1	1	1	1	2
Liga Polskich Rodzin	2	2	1	1	3	1	1	2	2	1
Samoobrona RP	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1
Socjaldemokracja Polska	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1
Inne	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Trudno powiedzieć	19	23	17	17	17	16	21	19	21	16
N=	620	584	573	604	569	526	578	506	518	484

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. W tabeli uwzględniamy tylko te partie, które w sondażu uzyskały poparcie co najmniej 0,5% zdeklarowanych uczestników głosowania

W lipcu tylko co szósty potencjalny uczestnik wyborów parlamentarnych (16%, od czerwca spadek o 5 punktów procentowych) – wyraźnie mniej niż w ostatnich miesiącach – nie wie, na którą partię oddałby swój głos.

Lipiec nie przyniósł większych zmian w układzie sił na scenie politycznej. Mimo narastającej krytyki antykryzysowej polityki rządu i mogącej niepokoić Polaków trudnej sytuacji budżetowej, notowania głównej z rządzących partii nadal utrzymują się na niezmiennym (relatywnie wysokim) poziomie. W porównaniu z czerwcem dwie główne partie sceny politycznej – PO i PiS – nieco poprawiły swój wynik, utrwalając tym samym swą dotychczasową dominację nad pozostałymi ugrupowaniami. Nie uległy zmianie natomiast notowania SLD oraz współrządzącego PSL.

Mimo że układ sił na scenie politycznej wciąż jest stabilny i może wydawać się nienaruszalny, a dominująca pozycja PO niezagrożona, niepokojącym sygnałem – szczególnie dla rządzących – powinna być rosnąca niechęć Polaków do udziału w wyborach. Obecnie aż dwie piąte badanych dystansuje się wobec procedur demokratycznych i odmawia poparcia ugrupowaniom funkcjonującym obecnie na scenie politycznej.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		44	16	40	1119
Płeć	Mężczyźni	46	13	41	533
	Kobiety	42	20	38	586
Wiek	18-24 lata	41	21	38	155
	25-34	38	19	43	212
	35-44	44	15	41	162
	45-54	49	15	35	198
	55-64	43	13	44	189
	65 lat i więcej	47	17	36	202
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	16	48	418
	Miasto do 20 tys.	41	15	44	152
	20-100 tys.	49	16	35	212
	101-500 tys.	49	19	32	182
	501 tys. i więcej mieszk.	53	16	30	155
Wykształcenie	Podstawowe	30	15	55	286
	Zasadnicze zawodowe	37	16	48	284
	Średnie	49	19	32	384
	Wyższe	67	14	18	165
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	14	19	94
	Średni personel, technicy	38	27	35	42
	Pracownicy adm.-biurowi	54	23	23	85
	Pracownicy usług	41	19	40	73
	Robotnicy wykwalifikowani	33	14	53	134
	Robotnicy niewykwalifik.	31	14	55	61
	Rolnicy	41	19	41	55
Pracujący na własny rach.	61	12	27	38	
Bierni zawodowo	Renciści	31	20	49	88
	Emeryci	47	14	39	243
	Uczniowie i studenci	50	18	31	80
	Bezrobotni	28	17	55	77
	Gospodynie domowe i inni	49	8	43	49
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	14	29	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	14	49	75
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	20	36	274
	prywatnym gosp. rolnym	46	20	34	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	36	15	49	231
	501-750	40	18	42	187
	751-1000	47	15	38	191
	1001-1500	52	16	32	163
	Powyżej 1500 zł	65	15	20	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	12	55	194
	Średnie	39	18	43	503
	Dobre	54	17	29	422
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	16	35	66
	Raz w tygodniu	45	19	36	552
	1-2 razy w miesiącu	44	12	44	170
	Kilka razy w roku	40	16	45	204
	W ogóle nie uczestniczy	45	12	43	126
Poglądy polityczne	Lewica	48	13	38	150
	Centrum	41	18	41	336
	Prawica	63	13	24	361
	Trudno powiedzieć	20	21	59	271

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?							
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Demokratyczna – demokraci.pl (PD)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej
		%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	1	0	2	40	0	6	0
Płeć	Mężczyźni	0	1		1	37	1	6	0
	Kobiety	3	0	1	2	43		6	0
Wiek	18-24 lata				2	43	2	7	
	25-34				2	54		2	
	35-44				1	42		6	
	45-54	4	1	1	4	40		8	2
	55-64	2	1		2	38	1	7	
	65 lat i więcej	3	2			29		7	
Miejsce zamieszkania	Wieś	4			2	24	1	11	
	Miasto do 20 tys.	1	2			44		4	
	20-100 tys.		0		1	45	1	6	
	101-500 tys.	1	2		1	55			2
	501 tys. i więcej mieszk.			2	5	47		4	
Wykształcenie	Podstawowe	5	1		1	25	1	7	
	Zasadnicze zawodowe	3	2		2	26	1	7	1
	Średnie	0			2	45		7	
	Wyższe		0	1	2	58		4	1
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		1	2	1	54		5	1
	Średni personel, technicy					53		6	
	Pracownicy adm.-biurowi				2	53		5	
	Pracownicy usług				4	34		10	
	Robotnicy wykwalifikowani	2			3	43	3		
	Robotnicy niewykwalifik.		7			17		4	5
	Rolnicy	9				10		32	
Pracujący na własny rach.					50		3		
Bierni zawodowo	Renciści	9				47		12	
	Emeryci	3	2		1	32		4	
	Uczniowie i studenci				3	42		8	
	Bezrobotni				5	33			
	Gospodynie domowe i inni				8	47	4	3	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		1	2	2	48	1	2	2
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2				26		16	
	sekt. pryw. poza rolnict.		1		2	51		3	
	prywatnym gosp. rolnym					15		22	
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	2		1	22	1	7	
	501-750	1			4	45		8	
	751-1000	3	1		1	33	1	11	
	1001-1500	2	1		3	47		2	
	Powyżej 1500 zł		1	2	2	61		5	1
Ocena własnych war. mater.	Złe	3				27		7	
	Średnie	2	0		3	33	1	6	
	Dobre	1	2	1	2	50		6	1
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	5		3	29		3	3
	Raz w tygodniu	2	0		2	35	0	8	0
	1-2 razy w miesiącu	4			1	43		8	
	Kilka razy w roku		2	2	2	52	1	2	
	W ogóle nie uczestniczy				2	51		3	
Poglądy polityczne	Lewica	1	2		3	30		10	
	Centrum	1	1	1	2	49	1	6	
	Prawica	1	1		2	42	0	5	1
	Trudno powiedzieć	8				23		8	

Tabela 2 cd.

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									Liczba osób
		Prawo i Sprawiedliwość (PiS)	Samobrona	Socjaldemokracja Polska (SdPi)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Stronnictwo Demokratyczne (SD)	Unia Polityki Realnej (UPR)	Unia Pracy (UP)	Inne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		20	1	1	7	0	2	0	1	16	484
Płeć	Mężczyźni	21	2	1	7	1	2	0	2	18	241
	Kobiety	20	1	1	8		1	0		12	243
Wiek	18-24 lata	19	2		7		2	2	2	12	64
	25-34	13			7		3			20	78
	35-44	22	2	1	6		4			16	69
	45-54	19	1		6	1			2	11	98
	55-64	21		2	5	1		1	1	18	81
	65 lat i więcej	28	3	2	11		1			15	93
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	4	0	6		2	1	1	21	151
	Miasto do 20 tys.	22			8				2	16	61
	20-100 tys.	17		1	11	1	2		2	12	104
	101-500 tys.	18	1		5					14	86
	501 tys. i więcej mieszk.	20		3	7	1	3			8	81
Wykształcenie	Podstawowe	22	4		5			2	2	24	85
	Zasadnicze zawodowe	28	3	2	7				1	16	100
	Średnie	18		0	8	1	2		0	16	188
	Wyższe	15	1	1	9	1	2		1	5	110
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	1	2	5	1	4			8	62
	Średni personel, technicy	13					8		6	14	15
	Pracownicy adm.-biurowi	20			14					6	46
	Pracownicy usług	14		3	13		9			13	30
	Robotnicy wykwalifikowani	33								17	41
	Robotnicy niewykwalifik.	27			10					29	19
	Rolnicy	9	9		9					23	22
Pracujący na własny rach.	9		3	6				4	25	23	
Bierni zawodowo	Renciści	11	6							15	27
	Emeryci	27	1		11		1			19	113
	Uczniowie i studenci	19			9			3	4	12	40
	Bezrobotni	26	4	6		5		4	3	15	22
	Gospodynie domowe i inni	21			4					13	24
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	1		3	1	5		1	12	83
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29			10		5			12	28
	sekt. pryw. poza rolnict.	16		1	9		1		1	15	117
	prywatnym gosp. rolnym	13	9		8					33	23
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	23	4	2	6		3	1	1	24	83
	501-750	21	1		4					17	74
	751-1000	28		2	10			1	1	9	89
	1001-1500	15	1	1	12		1			14	85
	Powyżej 1500 zł	7	1		6	2	4		1	6	87
Ocena własnych war. mater.	Złe	31	4	4	4					20	61
	Średnie	25	1	0	9	1	2		1	16	195
	Dobre	14	1	0	7	0	1	1	1	13	228
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	3				4	3		19	32
	Raz w tygodniu	28	1		3		1	0		18	245
	1-2 razy w miesiącu	13	2		12	1			1	15	73
	Kilka razy w roku	10	1	1	16		2		1	10	80
	W ogóle nie uczestniczy	8		6	14	2	2		4	7	54
Poglądy polityczne	Lewica	2		5	35		2			9	71
	Centrum	10	1		6		2	1	1	18	135
	Prawica	36	1		1	1	1		1	8	226
	Trudno powiedzieć	5	6		1			2	3	45	53